

Reisverslag van Jan Blankestijn en Michiel Pothoff aan Bawku Hospital van 17 tot 25 oktober 2015

Het doel van ons bezoek aan Ghana was enerzijds kennismaking met Christian Aid, de nieuwe general manager en liaison officier van het Bawku Hospital. Anderzijds stond de bouw van de nieuwe verloskunde afdeling op het programma. De afbouw en de afwerking van het interieur stonden op de agenda om te bespreken met architect, aannemer, management en de gebruikers.

Zaterdag 17 oktober via Heathrow naar Accra gereisd. Michiel had een ontzettend leuk hotelletje geboekt aan Kokrobite beach (Asaasi Yaa Beach Resort). Zondag dagje acclimatiseren in Accra, het Nationaal Museum met monument van Kwame Nkrumah (eerste president van Ghana) museum bezocht. Het viel ons op dat er voornamelijk blanke bezoekers waren.

Asaasi Yaa Beach Resort

Op maandag een constructief gesprek gehad op het kantoor van Christian Aid Ghana in Accra met Joyce (directeur voor Ghana) en Ernest Okyere, onze contactpersoon voor dit project. Duidelijk de uitgangspunten, kansen en bedreigingen kunnen bespreken. Ook praktische zaken zoals betalingen, voorgaanscontrole en inrichting kwamen aan de orde.

Christian Aid - Ernest Okyere

Bekfels Consult - Herbert Abeka

Dezelfde dag doorgereisd naar Kumasi waar we werden ontvangen door onze architect Herbert Abeka, die ons meenam naar Sunyani waar hij woont en kantoor houdt. Eerlijk gezegd waren we niet erg onder de indruk van zijn kantoor, zijn personeel en de werken die hij onderhanden heeft. Hoewel hij vreselijk zijn best deed om ons te overtuigen van het tegendeel.

De volgende dag werden we opgehaald door de chauffeur van het Bawku hospital en reisden we via Bolgatanga naar Bawku. We hadden de architect gevraagd onderweg wat werken van hem te bezoeken en stopten bij de Eyekliniek van Jan Oosterink in Bolgatanga. Hier was een verbindingsgang en nieuwe verpleegzalen bijgebouwd en een complete delegatie van de Eyekliniek inclusief aannemer Time heals, die ook de Maternity gaat bouwen, stonden op ons te wachten voor een ingelaste inspectie van het gebouw.

Hoewel het gebouw recent was opgeleverd was er toch al een en ander op aan te merken, een goede les voor de nieuwe verloskunde afdeling en bovendien piketpaaltjes slaan voor de aannemer zodat hij weet wat wij zouden willen verwachten bij de oplevering van de verloskunde afdeling.

oogkliniek Bolgatanga

In Bawku werden we hartelijk welkom geheten door John Azaare. De Koelkast in het guesthouse was verdwenen maar er was voor koud bier en een eenvoudig maaltijd gezorgd. Hier hoorden we ook het nieuws dat Vida haar man had verloren en werd vervangen door Maria. Maria was allercharmants en vriendelijk maar haar kookkunst was niet echt om over naar huis te schrijven.

Fred Effah-Yeboah

John Azaare

Op woensdagmorgen kennis gemaakt met Fred Effah-Yeboah (general manager) en vervolgens een meeting met het voltallige management van het ziekenhuis, de architect en de aannemer Time Heals. John Abugri schoof ook even aan want die voelde zich toch nog steeds erg betrokken bij dit project.

Na afloop van de meeting uitgebreid de bouwplaats bezocht en gediscussieerd over aanpassingen en wijzigingen. Jammer dat ze de nieuwbouw een stuk boven maaiveld uitsteekt, nu zijn op twee plaatsen hellingbanen nodig om in het gebouw te komen. 's Middags een technisch overleg over de afwerking van vloeren, wanden en plafonds en de toe te passen materialen voor kozijnen en deuren.

Bij dit overleg was ook John Azaare ook Fred Effah-Yeboah, de Matron en Clemens Oppong op ons verzoek aanwezig en werden wezenlijke verbeteringen besproken: de wanden worden uitgevoerd met tegelwerk, vloeren in Terrazzo met holle plinten en de kozijnen in aluminium schuiframen met insectenhorren. Systeemplafonds waren te duur volgens architect en GM.

De extra kosten worden gedragen door het ziekenhuis. Wel hebben ze ons om een bijdrage van 50% gevraagd voor de aanschaf van de benodigde de airco's.

De volgende dag samen met de architect de tekeningen doorgelopen en de gegevens van de aanbesteding besproken en 's middags de maatvoering gecontroleerd. Waarom de ene verloskamer nu een halve meter kleiner is als de andere is me nog steeds een raadsel. Tevens hebben we de nieuwe privé Eye kliniek van Isaac Baba bekeken

nieuwe privé Eye kliniek van Isaac Baba

Op vrijdag het hout voor de kapconstructie gekeurd en bijna alle afdelingen van het ziekenhuis, de administratie en tandheelkundeafdeling bezocht. Tevens samen met John Azzaare nog een ritje gemaakt naar de grens met Burkina Faso gemaakt.

Impregneren van het hout

grensgebied Ghana-Burkina Faso

Eind van de middag was gereserveerd voor de exit meeting. De nieuwe GM Fred Effah-Yeboah doet alle vrienden van Bawku zijn hartelijke groeten.

Er zijn nog wel wensen voor inrichting zoals verlosbedden, verpleegbedden, trolleys, lakens, matrassen, schorten en maskers. Dekens zijn niet nodig. De bestaande couveuses zijn stuk en worden bijna niet gebruikt. De behandeling, scholing van verpleegkundig personeel en inrichting van de pasgeborenen afdeling is wellicht een volgend project dat onze aandacht gaat vragen.

Ook kijkt het ziekenhuis uit na nieuwe uitzendingen. Waarbij rekening wordt gehouden met de vraag vanuit het ziekenhuis, het seizoen en de tijden dat de verpleegsters-school open is. Zo nodig worden aankondigingen op de radio geregeld. John Azzaare is hierbij ons aanspreekpunt. Ook gaf de GM ons in overweging of er mogelijkheden bestaan dat leden van het MT Nederland bezoeken en eens een tijdje meelopen in een Nederlands ziekenhuis.

Op zaterdag teruggereisd via Tamale en Accra, waar we zondagmorgen moe maar voldaan in Schiphol opgehaald werden.

